

Kap Verde Nytt

medlemstidning för
Vänskapsföreningen
Amigos de Cabo Verde
Nummer 2/ 2021 Årgång 31

Föreningens årsmöte hålls den 25 september. Det blir än en gång digitalt genom Zoom. Före mötet kan vi lyssna till ett föredrag av den kapverdiske filmskaparen Guenny Pires, vars produktionsbolag TXAN film skapat flera prisbelönta filmer från Cabo Verde.

Coronapandemin i Cabo Verde dominerar även detta nummer. Bland annat med en omfattande rapport om hur vårt stöd till Black Panthers kunnat hjälpa upp till 4000 hushåll i huvudstaden Praia till en dräglig tillvaro.

Ungdomar i Praia har medverkat i en framgångsrik vaccinationskampanj, riktad mot de boende i den fattiga stadsdelen Várzea.

Hjärtat i två kontinenter har Birgitta Quick, vars nya bok om familjens erfarenheter som biståndsarbetare i flera afrikanska länder presenteras.

Valarbetare i Sverige

Vid Kap Verdes parlamentsval den 18 april kunde kapverdier som registrerat sig i Sverige rösta i Göteborg eller Stockholm.

Fem glada valmottagare tog emot röster i Stockholm i full covid-säker mundering. Helt enligt centrala direktiv och med tillhandahållet material, utsänt från KV:s valkommission.

Den nya regeringen tillträdde den 20 maj 2021. Den leds fortsatt av premiärminister *Ulisses Correia e Silva*.

500 vaccinerade i Várzea-kampanj

I den första fasen av vaccinationskampanjen "Alla vaccinerade mot covid-19" med deltagare från föreningen Black Panthers, vaccinerades nästan 500 personer från Praias stadsdel Várzea.

Till nyhetsbyrån Inforpress uppger Alcides Amarante att kampanjen varit extremt lyckosam tack vare att samhällets ungdomar engagerats i kampen mot covid-19.

- Vi överträffade förväntningarna och vaccinerade nästan 500 personer på tre dagar. Målet är att alla i samhället ska bli vaccinerade och vi hoppas uppnå detta i projektets följande två faser, sade han och berömde samtidigt ungdomarna i Várzea för deras engagemang.

Trots att det funnits "viss rädsla och tvivel" angående vaccinet är Alcides Amarante övertygad om att det kommer vara möjligt att vaccinera majoriteten av områdets befolkning, eftersom initiativet har anammats av de unga.

Kampanjen genomfördes tillsammans med Nationella hälsoinstitutet INPS och WHO och engagerade 25 unga aktivister från Várzea. Den andra fasen av projektet inleds i början av oktober med den andra vaccindosen och vaccinering av de personer som inte vaccinerades i den första fasen.

Välkommen till Amigos de Cabo Verdes

ÅRSMÖTE

och ett intressant föredrag med **Guenny Pires**, kapverdisk filmskapare och grundare av TXAN FILM

Lördag 25 september

Mötet hålls även i år via Zoom

Årsmötet genomförs även i år på distans som video-möte via Zoom.

Det går denna gång helt i filmens tecken. Vi har bjudit in **Guenny Pires**, prisbelönt filmskapare, filmfotograf och lärare i bildmedia-konst som föredragshållare. Han kommer att tala om **Identity and cultural promotion through Cinema** och medverkar på engelska i direktsändning från Los Angeles i USA.

Guenny är den första infödda kapverdier som skriver, regisserar och producerar berättar- och dokumentärfilmer om Kap Verde. År 2005 flyttade han till Los Angeles och grundade produktionsbolaget Txan Film Productions & Visual Arts med fem medlemmar. På hemsidan www.txanfilm.com finns flera smakprov.

Mötet inleds 17:30 (08:30 LA-tid) med föredraget av **Guenny Pires** och en av hans kollegor. Efter detta får vi möjlighet att ställa frågor och diskutera med Guenny och hans kollega. Anförandet är öppet för alla som vill anmäla sig och kommer att vara ungefär en timma inklusive frågestund.

Därefter, 18:30 håller vi vårt årsmöte med efterföljande fri diskussion för alla medlemmar. Endast medlemmar i ACV som betalt medlemsavgiften kan delta. Anmälan till såväl föredraget som mötet görs genom en länk på föreningens hemsida www.caboverde.se.

Inbjudan och handlingar skickas ut med e-post före mötet till alla som anmält sitt deltagande.

Betydelsen av vårt stöd under pandemiåret - rapport från Cabo Verde och Black Panthers

Ännu ett skolår är avslutat för eleverna i Mini Black med glädje och stora framgångar. Det har varit ett extremt utmanande år även förutom Covid-19, och vi inser att utan er förenings generositet skulle det inte varit möjligt att nå dessa framgångar. Utan er solidaritet skulle de många familjer som förlorat sin inkomst i pandemin idag leva i en mycket komplicerad situation, för att inte säga ren fattigdom.

Vi vill med denna rapport på uttrycka vår eviga tacksamhet för allt ni har gjort och fortsätter att göra för att hjälpa oss och de mest behövande i vårt samhälle, som fortfarande lever i en mycket svår situation. De resultat som redovisas i vår rapport har uppnåtts tack vare samarbetet med vår partner Amigos de Cabo Verde, som hela tiden stött vår kamp för de utsatta familjerna, vars svårigheter har ökat drastiskt under den globala pandemikrisen.

Med Amigos hjälp har vi kunnat öppna vårt *Kriskontor - Covid 19* som idag visar bra resultat. Det är mycket tillfredsställande och vi kommer i det följande att redovisa de positiva effekter som Amigos finansiering har haft, både för barnen på vår sponsrade förskola och för de utsatta familjerna i vårt samhälle. Vi kan se att de fått ett bättre liv tack vare ert engagemang. Det är ett värdigt jobb, detta humanitära uppdrag!

Efter att ha uppdaterat vårt register och strukturerat våra biståndsåtgärder kan vi presentera några statistiska data som belyser vad vi talar om. Vi är dock medvetna om att det fortfarande finns mycket kvar att göra.

64 barn från Mini Blacks förskola har gått på förskolan under läsåret. De har fått två varma måltider om dagen, hygien och medicinstöd. Alla barn som var klara för att börja i grundskolan gick vidare från förskolan till första klass.

175 barn från utsatta familjer har fått baskorgar från vårt kriskontor. Dessa innehåller ris, olja, olivolja, mjölk, bönor, socker, kex, kött, potatis, rengöringsprodukter, hygienprodukter och ansiktsmasker. Innehållet i korgen beräknas mot hur många man är i familjen. För familjer som har fler barn i låg ålder ges mer mjölk, socker och kex. Rengöringsprodukter samt produkter för personlig hygien är extra viktiga som förebyggande åtgärd mot Covid-19.

285 elever från 1:a till 12:e skolåret gick igenom klasserna med godkända betyg. Även de har fått baskorgar från vårt kriskontor. Bland studenterna finns alla de som har faddrar i Sverige.

212 unga ensamstående mödrar som förlorade sin inkomst på grund av Covid-19 har fått stöd från vårt kriskontor, med livsmedel, rengöringsprodukter och hygienprodukter.

35 äldre från Black Panthers dagcenter fick ett lagat mål varje dag och ett förstärkt mellanmål i sina hem samt baskorgar. 146 äldre i vårt dagcenter fick också baskorgar.

87 familjer från andra stadsdelar i huvudstaden som förlorade sina inkomster på grund av Covid-19 har sökt hjälp på vårt kriskontor. Även dessa erbjöds baskorgar.

Vi har kunnat stödja totalt 1024 familjer. En genomsnittlig hushållsstorlek är fyra personer.

Det handlar alltså om cirka 4000 personer som har fått stöd genom vårt kriskontor.

Vi är väldigt nöjda med vårt samarbete och Stort Tack för att ni möjliggjort vårt arbete i stadsdelen Varzea!

Varzea 5/8 2021

Alcides Edgar Amarante

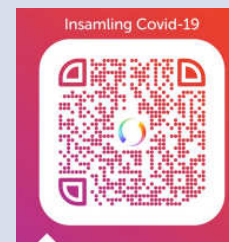
Ansvarig för Black Panthers

*översättning/referat av
Sylvia Hermansson och Pelle Rathsmann*

Pandemin fortsätter

Läget är fortfarande mycket allvarligt och Black Panthers lägger stora resurser på sitt arbete med att skapa drägliga livsförhållanden för förskolans barn och deras familjer och grannar i området Várzea och nu även andra utsatta hushåll i huvudstaden.

Det stöd som vi kan erbjuda är livsviktigt men inte tillräckligt, så vi riktar en uppmaning till alla föreningens medlemmar och faddrar att fortsätta det fantastiska stöd vi fått hittills. Swisha med qr-koden bredvid eller betala enligt baksidans faktaruta.

Covid-19 på Cabo Verde, uppdatering augusti 2021

Enligt tidningen O País den 9 augusti cirkulerar nu deltavarianten på Cabo Verde. Man kan dock inte säkert säga sedan hur länge. Av 16 prover, skickade till Pasteurinstitutet i Dakar var 4 bekräftade med deltavarianten, samtliga fall på Santiago.

Man ser två möjliga scenarier: Deltavarianten kan vara anledningen till den senaste piken (ökade antal fall under april-maj) eller också har den nyligen kommit in i landet och i så fall kan man förvänta sig en förvärrad situation av pandemin under den kommande tiden.

National Health Director uppmanar till noggranna förebyggande åtgärder och att påskynda vaccinationsprocessen så mycket som möjligt. Cabo Verde har använt hälften av de 409 000 doser som landet fått sedan mars 2021.

Den 9 augusti hade 26 nya fall registrerats och landet hade 15 dagar utan dödsfall i Covid 19. Sedan början på pandemin Cabo Verde har 34 078 fall registrerats (varav 33 330 har återhämtade sig) och totalt har 298 dött av viruset.

Från och med den 30 juli lämnade landet katastrofläget för att sen komma in i beredskapsläget. Ett antal restriktioner har upphävts och negativt Covid-19 test eller vaccinationscertifikat krävs nu för inträde till bland annat fotbollsarenor, kulturevenemang, gym och diskotek.

UD avråder för närvarande från icke nödvändiga resor till Cabo Verde. Avrådan gäller än så länge fram till 15 oktober.

Med hjärtat i två kontinenter

Under sommaren gavs boken *Längtan ut i världen* ut, skriven av Birgitta Quick, en av föreningens medlemmar. Den handlar bland annat om hennes och maken Torgnys liv som biståndsarbetare i Kap Verde och andra länder i Afrika. Boken presenteras av två andra medlemmar i föreningen.

Birgittas bok tar avstamp i flickrummets världskarta, som hon hade på väggen som liten. Där drömde hon sig ut i världen. I tonåren mötte hon sin blivande man Torgny, som skulle bli hennes livskamrat och partner i många resor och skiftande bosättningar.

Boken är ett tidsdokument, både Torgny och Birgitta kom från enkla förhållanden i ett Sverige i början av femtiotalet. och välståndet hade inte nått alla. Torgny var först med att komma ut i världen. Han reste som sjöman på de svenska lastfartygen redan som sextonåring.

Den handlar om deras gemensamma liv, resorna, utlandsvistel-

serna som biståndsarbetare i Moçambique, Cabo Verde och Guinea Bissau, och senare som lärare (båda) och rektor (Birgitta) på skandinaviska skolan i Madrid.

Boken är också en spännande beskrivning av biståndsarbetarnas vardag, en vardag som kan vara dramatisk, men oftast besvärande långsam och svårjobbad. Birgitta och Torgny fick tre barn. De var med i Afrika, vilket kom att prägla deras liv och deras syn på världen. Det är en rikedom de fått, men Birgitta berättar också om att det inte varit problemfritt. Det är många strapatser och mycket dramatik. Afrika kan vara farligt. Att resa ut som biståndsarbetare när man är en barnfamilj blir inte på barnens villkor.

Biståndsarbetarrollen ifrågasätts. När man är ung och entusiastisk tror man att man kan göra skillnad, men hur stor skillnad kan man göra? Birgitta har nog landat i att man drivs av längtan ut, av äventyret och viljan att göra något meningsfullt. Men hur mycket blev det av det sistnämnda? Birgitta ger inget tydligt svar. Svårt att veta alltså.

Birgitta och Torgny hade tänkt att skriva boken tillsammans, men det lyckades inte helt. I boken får vi följa dem när Torgny blir svårt sjuk under vistelsen i Madrid. De fick avbryta och resa hem. Torgny blev så småningom bättre, men en ny sjukdom anföll honom och dess förlopp gick inte att hejda. Vi får en både dyster och vacker beskrivning av den tunga slutstriden, där Birgitta och familjen var så närvarande. Birgitta fick genomföra bokprojektet ensam till slut, men Torgny och hans bröder har medverkat i viktiga delar.

Boken ger en fin läsoplevelse, både för oss som arbetat som biståndsarbetare i Afrika och för alla som är intresserade av världen.

Pelle Rathsmann och Sylvia Hermansson

Boken köps enklast direkt från förlaget <https://www.litenupplaga.se/2045>, men finns även att köpa på Adlibris mm.

Spektakulärt kulturcentrum invigt av premiärministern

- Det är en ära att inviga Mansa Floating Hub ikväll. Jag gratulerar Samba Bathily för hans vision, ambition och investering.

- Mansa Floating Hub är en referens i Mindelo, en port från Afrika till världen. Det är syntesen av vad vi förstår ska vara världen. Samma sak inom kultur, teknik, turism, vår funktion är att vara ett plattformsländ. Jag önskar er den största framgång.

Mindelos nya flytande kulturcentrum

Mansa invigdes nyligen av premiärminister *Ulisses Correia e Silva*. Dess grundare, affärsmannen Samba Bathily säger att platsen kommer att vara en katalysator för innehållsskapande, och ge kreativa ett utrymme att samverka och främja konkret pan-africanism.

Centret består av tre sammankopplade träpaviljonger med bland annat en inspelningsstudio och en scen för afrikansk musik, dans och konst. Scenen ska utnyttjas för att regelbundet locka till sig kända profiler inom musik- och filmvärlden och därmed göra ön mer synlig. Företaget gör förutom satsningar i konst och kreativa industrier även investeringar i hotell- och fastighetsbranschen.

Det nya centret var en av de främsta anledningarna till att den amerikanska tidskriften *Time* utsåg São Vicente till en av världens 100 bästa platser att utforska under 2021.

Årets första regn ledde till en tragedi i Praia där ett treårigt barn begravdes på tisdagseftermiddagen efter ett jordskred. Barnet sov i rummet som inrymde sex familjemedlemmar när taket rasade in och alla blev träffade.

Ingen annan blev skadad, men barnet överlevde inte. När räddningstjänsten kom till olycksplatsen visade barnet fortfarande livstecken, men kunde inte räddas.

Med 2020 års översvämningar i färskt minne är nationalarenan, Stadion i Praia nu förberedd och redo för att ta emot hemlösa orsakade av årets regn.

Kap Verdes befolkning minskade med 1,6 % mellan 2010 och 2021, och för första gången finns där fler män än kvinnor. Den bosatta befolkningen uppgår nu till ca 484 000 invånare.

De preliminära resultaten av den allmänna folk- och bostadsräkningen 2021 pekar också på fler äldre och en stor minskning av antalet ungdomar, vilka antas flytta utomlands för att studera eller söka arbete. Någon närmare analys av siffrorna kommer dock inte förrän 2022.

Utflyttningen från landsbygden har ökat och andelen som bor i stadsmiljö har ökat från 62% till 74%, vilket pekar på en minskad befolkning på landet.

Kvalet till fotbolls-VM 2022

har nu inletts för Kap Verde. Den första matchen spelades mot Centralafrikanska republiken och slutade 1-1. Kap Verde spelar i Afrikas grupp C, där de övriga lagen är Nigeria och Liberia.

Tomatpaj med fetaost och oliver

Pajdeg

120 g smör, 1,5 dl vetemjöl, ,5 dl grahamsmjöl
2 msk vatten, 1 krm salt

Fyllning

350 g körsbärstomater, delade (gärna i olika färger), 100 g smulad fetaost,
1 liten purjolök, fint skivad, 40 g smör,
50 g tärnat surdegsbröd,
50 g svarta oliver utan kärnor, hackade
1 klyfta fint rivnen vitlök, 3 ägg
2 dl vispgrädd, salt

Sås

1 dl crème fraîche, 0,5 dl majonnäs
3 msk hackad kapris, 1 msk dijonsenap, salt

Sallad

125 g salladsmix, olivolja, salt
2 msk solroskärnor, 2 msk pumpakärnor
1 msk linfrön

Sätt ugnen på 175 grader.

Mixa ihop smör, mjöl och salt. Tillsätt vatten och mixa till en fin deg. Låt vila 1 timme i kylan. Kavla ut pajdegen mellan plastfilm. Lägg den sedan i en smord pajform och tryck ut degen ytterligare och ställ formen i frysen så att degen blir fryst. Förbaka pajskalet i ugnen ca 10 minuter, ta ut och låt svalna något. Salta lätt på tomaterna och låt dem ligga med snittytan nedåt i ett durkslag i 15 minuter. Smält smöret i en kastrull och koka purjolöken och vitlöken mjuk i smöret ca 5 minuter. Blanda tomater, purjolök, fetaost, bröd, och oliver. Lägg blandningen i det förbakade pajskalet.

Vispa ihop ägg och grädd. Häll över fyllningen och vänd runt försiktigt med sked så att äggstanningen kommer in överallt i fyllningen. Grädda i ugn ca 40 minuter.

Blanda majonnäs, crème fraîche, dijonsenap och kapris. Smaka av med salt. Rosta kärnorna i lite olivolja, salta, vänd runt med salladen. Servera pajen med sallad och dressing.

Vänskapsföreningen

Amigos de Cabo Verde

www.caboverde.se

<https://www.facebook.com/groups/AmigosdeCaboVerde/>

Ordförande:

Leontina Barreto, Broddgatan 3
169 69 Solna, tel 070-260 87 57

Redaktör, kassör:

Claes-Göran Ahrén, tel 070-321 09 20

Övrig styrelse:

Sylvia Hermansson, fadderprojekt
Ragnar Ottosson, projektfond
Alicia Borges-Månsson
Luis Santos
Maria Santos Vogt
Per Rathsmann
Birgitta Quick

Medlemsavgift:

200:- kr, familj 300:-

Plusgiro:

92 12 38-2

Swish:

123 582 02 12

(QR-koden bredvid)

Konto för fasta överföringar:

Clearing 9960, konto 3409212382

